

TEDENSKESKE SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto XIV.

V Ljubljani, dne 28. aprila 1938.

Št. 17.

SMET UGLEDNEGA GORENJSKEGA NARODNJAKA. Na Slovenskem Javorniku je v 78. letu starosti umrl g. Franc Pečnik, hišni posestnik in sedlarski mojster. Po rodu je bil iz Mengša. Ko se je osamosvojil, je odšel za več let v Nemčijo. Po prevratu je prišel na Javornik, kjer je kupil lepo Kōnigovo domačijo. Bil je odločen naprednjak in dolga leta član sokolskega društva Koroška Bela—Javornik, kjer je k gradnji doma izdatno prispeval. Vzgojil je več otrok, ki pa so se razkropili po svetu. Le ena hčerka je ostala doma, da mu je gospodinjala in mu je bila zlasti po ženini smrti krepka opora. Dolgotrajna bolezen je krepkega moža glodala več let. Naj mu bo ohranjen lep spomin!

† **JOSIP BERGMANN.** V najlepšem letnem času, ko se prebujala vse stvarstvo, se je poslovil od sveta mož, ki je bil vsem drag in ljub, — lekarnar v Novem mestu Josip Bergmann. Rodil se je pred 45 leti v Novem mestu kot sin edinec pred leti umrlega lekarnarja Josipa Bergmanna. 1923. leta je stopil v očetovo lekarno. Poročil se je leta 1932. z gospo Hedi iz ugledne rodbine Gunde. V zakonu sta se mu rodili dve hčerki, Hedi in Jožica. Kakor oče, tako je bil tudi sin doberosečen, posebej ljubezena dobrota, ki je za siromake žrtvoval več, kakor je skoraj zmogel. Lahko rečemo, da je bil pravi mecen mestnih revežev in dijakov, bil pa je tudi član raznih kulturnih društev. Pri novomeških gasilcih je sodeloval polnih 26 let. Leta 1936. je bil župni starešina. Za svoje usluge v gasilstvu je bil večkrat odlikovan. Bil je tudi odbornik mestne občine. Njegova smrt je bolno odjeknila po vsej Dolenjski, zlasti pa v samem mestu, kjer ga je poznal sleherni otrok. Plemenitemu možu blag spomin!

PETER JENKO. Pri ugledni ljubljanski veliki tvrdki Schneider-Verovšek so praznovali lep jubilej. Prokurist g. Peter Jenko je dopolnil 40 let svojega vzornega službovanja pri tvrdki, obenem pa praznuje zlati jubilej, odkar se je posvetil trgovski stroki. S svojim živim zgledom res zasluži delavni mož, da ga predstavimo naši javnosti. Bil je sin železničarja iz Šiške, kateremu se je rodil 22. februarja 1874 v Ljenu. Šest let star je prišel v Ljubljano in je leta 1888 stopil v uk pri znanem takratnem trgovcu z železnino Karlu Kavšku. 10 let nato sta trgovino prevzela gg. Josip Schneider in Jurij Verovšek. Njun najzvestejši je postal Peter Jenko. Pred šestimi leti sta šefa izkazala svojemu poslovođji popolno zaupanje s podelitvijo zastopstva. Jubilar si je pridobil takšne zasluge, da ga cenijo kot najzvestejši steber te velike tvrdke. Celo vrsto vajencev je vzgojil, sam dober naraščaj v železarski stroki. Za posebnega strokovnjaka velja Peter Jenko v poljedelskih strojih, po tem ga pozna skoro vsaka slovenska vas. Danes se Peter Jenko lahko z zadovoljstvom ozira nazaj v pol stoletja svojega dela. Bil je in ostal je pravi mož na vodilnem mestu. Da bi tak še dolga leta mu želimo in toplo čestitamo k tako lepemu praznovanju

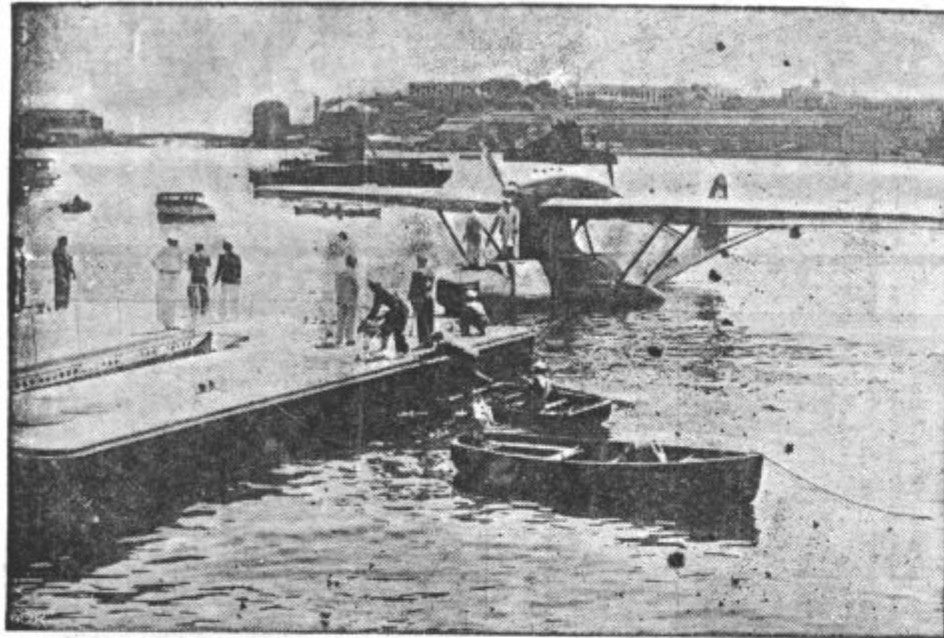
† **SIMON VIHAR.** V Vuzenici je te dni preminil v 80. letu starosti nadučitelj v pokoju Šimen Viher. Pri mizi sedečega

NAJSTAREJŠA DVOJČKA V JUGOSLAVIJI. — V Suhadolu pri Zidanem mostu sta v Drakslerjevi družini dne 8. novembra 1852 zagledala luč sveta dvojčka Martin in France. Zdrava, mirna dečka sta se lepo razvijala ter pomagala pri delu. Naposled je Martin prevzel lepo domačijo, drugi dvojček, France, se je v mladosti odločil za službo pri železnici. Dokler se ni oženil, je še vedno bival pri bratu dvojčku Martinu, s katerim sta se vedno res po bratovsko ljubila. Železniško službo je opravljal polnih 32 let. Ustanovil si je lepo domačijo v šmarčni občini Boštanj. Od tod je hodil polnih 15 let dnevno po 2 uri peš v Zidani most v službo. Oba dvojčka sta vse življenje bila zmerna, nikoli nista kadila, pijačo pa si privoščila le za okrepčilo. Ganljiva je ljubezen bratov dvojčkov Martina in Franceta Drakslerja, ki sta vedno v skrbeh drug za drugega. — Želimo, da bi najstarejša dvojčka naše lepe Slovenije čakala 100-letnico!

je zadela kap, zgrudil se je in obležal na mestu mrtev. Rajnik je bil učitelj starega kova, vnet za svoj stan z dušo in telesom. Vzgojil je na stotine mladeničev za dobre gospodarje in je dal neštetim trdno podlago za nadaljnjo izobrazbo. Rodil se je leta 1859. v Hočah. Od leta 1890. do 1924. pa je deloval kot nadučitelj in kulturni delavec v Vuzenici, kjer je nato 14 let užival zaslužen pokoj. Težko je v kratkih besedah opisati njegovo delo v narodnem, gospodarskem, prosvetnem in človekoljubnem pogledu. Bil je soustanovitelj gasilskega društva, hranilnice in podružnice CMD. Dolga leta je vodil vse občinsko delo kot tajnik. Deloval je zvesto na narodnem prebujanju ljudstva, bil je vnet član Sošola in drugih društev ter ima za dvig splošne izobrazbe neveljavne zasluge. V priznanje teh zaslug je bil odlikovan z redom Sv. Save IV. stopnje. Sicer skromni mož je zaslužen odlikovanje nosil z vidnim ponosom. Naj mu ho zemlja, ki jo je tako zelo ljubil, lahka!

Najnovejše

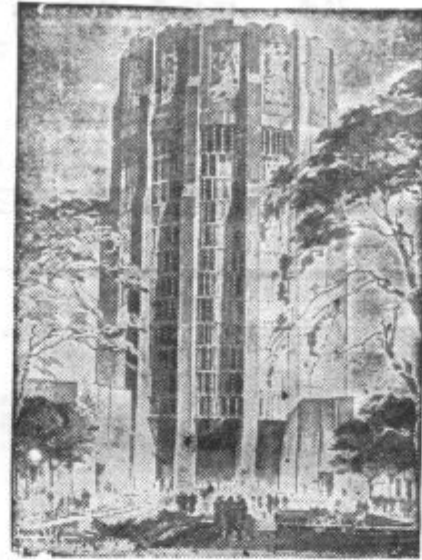
LETALO Z NAJVEČJO POLETNO MOČJO. Nemško vodno letalo »Do 18«, ki je pred kratkim brez pristanka preletelo 8400 km dolgo progo iz Angleške do Brazilije in s tem doseglo nov svetovni rekord. Letalo vidimo v luci v Buenos Airesu.

ZIMA V AMERIKI. Severne predele Zedinjenih držav je obiskal v zadnjih dneh zimski mraz. Toliko snega kakor te dni niso imeli v Chicagu niti med pravo zimo. Slika nam prikazuje nezaželeno »belo opojnost« na eni chicaskih cest.

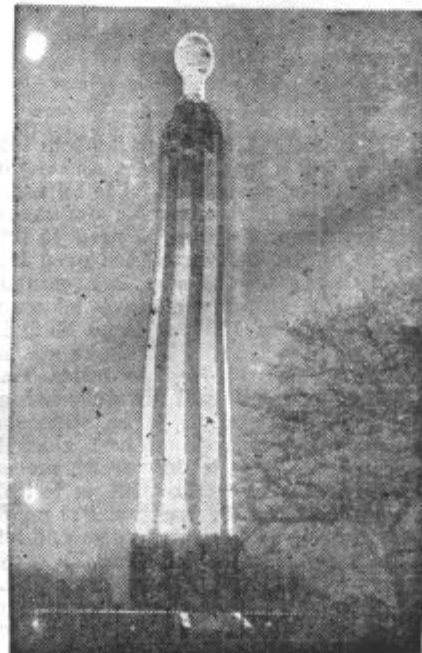
PO ORKANU. Okolico Columba v državi Ohio je obiskal tornado, ki je razdejalo 50 hiš in ubil šest oseb, nad sto pa jih je ranil. Slika nam kaže po vrtincu razdejanjo ozemlje.

VERSTVO NA SVETOVNI RAZSTAVI. Slika nam kaže načrt za stempel veresa, ki ga nameravajo zgraditi za newyorške svetovno razstavo. Tu bodo prikazali pomen in vpliv vere na razna področja ameriškega socialnega življenja.

EGIPTSKA KRALJICA PRICAkuje OTROKA. V egiptski javnosti je zbudila veliko veselje vest, da pričakuje mlada kraljica Farida otroka. Upajo, da bo deček in mu bodo v tem primeru kot prestolonasledniku dali ime njegovega deda, pokojnega kralja Fuada.

Edisonov spomenik v podobi ogromne žarnice v Menlo parku

križem sveta

KORNELIJ CODREANU, voditelj razpuščene rumunske fašistične stranke, Zelenne garde, je bil zaradi žaljenja profesorja Jorge obsojen na 6 mesecev ječe.

RADIO V VREMENNOSLOVJU. V Kaliforniji delajo poskuse z baloni, ki se dvigajo v stratosfero in so opremljeni z majhnimi brezžičnimi oddajniki. Avtomatski znaki iz teh oddajnikov med dviganjem sporočajo vremenoslovcem na tleh vsakovrstne zanimivosti o vremenskih prilikah v najvišjih ozračnih plasteh. Gradivo, ki ga vremenoslovci brez nevarnosti za človeško življenje tako dobivajo, jim daje možnost vremenskih napovedi za 10 in več dni naprej.

DVA NEVARNA PRIJATELJA. Med tem ko pripravlja počasi njegovo pogubo, se daje Stalin fotografirati v najbolj prijateljskih pomenkih z maršalom Vorosilovom.

ŽENSKA — VELIKANKA. Mlada Gizela Zambo šteje 23 let, pa je zrastle v višino 2 m 15 cm

SALJAPINOV POGREB. Sprevod se pomika s truplom velikega ruskega pevcu mimo pariške opere, kjer so čakali pokojnikovi pevski tovariši in mu zapeli poslovilno pesem.

Tedenska kronika

LETALSKA NESREČA PRI PODSREDI

V zadnji številki »Domovine« smo prinesli poročilo o katastrofi novega rumunskega letala, ki je plulo iz Italije v Rumunijo in se razbilo nad Poklekom pri Podsredi. Nesreča je zahtevala za žrtev rumunskega kapetana Dimitresca in dva italijanska letalca. Na sliki vidimo: spredaj del razbitega krila, ki pa je od vsega letala edino kolikortoliko ohranjeno. Zadaš se s pogorišča vije dim (slika je bila posneta štiri ure po katastrofi). Pod pšico so trupa vseh treh ponesrečencev. Takoj za drevjem je lesena in s slamo krita hišica Frančiške Peničeve. Ostala je k sreči neprizadeta.

OČE URBAN. Dobrteškega očaka Vrbanu pozna menda vsa Savinjska dolina, toda to je vendar še premalo. Zato je potrebno, da se ga spomnimo tudi mi. Piše se Jurij Boh, toda njegovo poljudnejše ime je Vrban ali Pukša. Luc sveta je zagledal 17. aprila 1858. v Podlovu pri Sv. Petru v Savinjski dolini. Poročil se je 11. 11. 1888. in bo torej letos obhajal tudi zlato poroko. Zena Antonija mu je rodila 9 otrok, od katerih jih živi 8 in so vsi preskrbljeni. Ko je leta 1891. stekla savinjska železnica, je Vrban naložil prvi vagon z lesom in sicer za lesnega trgovca Vincenca Musija. Od tiste dobe do danes Vrban še venomer naklada in je ostal vesel in rad prepeva stare slovenske pesmi. Njegovi kreпки dovtipi so zabavali in še zabavajo marsikatero družbo. Vrlemu Vrbanu želimo v jeseni življenja mnogo zdravja in zadovoljstva.

DVE SLAVNI AMERICANKI. Mrs. Rooseveltova in mala filmska igralka Shirley Temple sta se dali skupaj fotografirati.

† **DRAGO LAPAINE.** Na Bledu je preminil. Dragotin Lapaine, mož, s katerim je bilo v najtesnejši zvezi napredno gibanje v Idrijski dolini. Kot idrijski domačin je tam imel zelo dobro vpeljano trgovino in v zvezi z razvitim čipkarstvom daleč na okrog znano posredovalnico za to važno panogo domače obrti. Vsestransko podjeten in navdušen za vsako nacionalno stvar se je že zgodaj uveljavil v javnem življenju za Ljubljano največjem mestu na Kranjskem. Pridno se je udeleževal pri Idrijskem Sokolu, Narodni čitalnici in Bralnem društvu ter z odprto roko podpiral vsako stvar, ki je imela pripomoči k razvoju napredne slovenske misli v dolini. Naj v miru počiva!